

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande gällande SOU 2025:67 Arlanda - en viktig port för det svenska välståndet

Nyköpings kommun tackar för möjligheten att lämna synpunkter på utredningen Arlanda - en viktig port för det svenska välståndet.

Kommunen ställer sig positiv till förslaget om ett harmoniserat biljettsystem för kollektivtrafiken inom Stockholm-Mälardalen med befintliga Movingo som utgångspunkt. Vi ställer oss vidare positiva till förslaget om sänkta stationsavgifter på Arlanda något vi bedömer som kritiskt för att nå attraktiva biljettpriser för resenärer på snabb-, regional- och pendeltåg. Vi delar utredningens uppfattning om att ett ökat kollektivresande är nödvändigt i framtiden.

Utredningen fokuserar i stor utsträckning på stråket Stockholm-Arlanda-Uppsala och dess tillväxtpotential. Nyköpings kommun vill i detta sammanhang lyfta betydelsen av Ostlänken, den nya järnvägen mellan Stockholm och Linköping, som också har potential att bidra till regionförstoring och tillväxt - i synnerhet i södra Stockholm samt söder om Stockholm.

Vi noterar att utredaren följt passagerarutveckling på Arlanda som inte ökat i samma utsträckning som Köpenhamns, detta trots att utredaren inkluderar Bromma. Vi vill i det sammanhanget påminna om de knappt 2 miljoner personer som före pandemin flög till och från Europa via Stockholm Skavsta Airport med Ryanair. I och med Ryanairs flytt från Skavsta till Arlanda 2021- faktiskt innebär att Arlandas återhämtning efter pandemin relativt sett är ännu lägre, om nu Ryanairs passagerarsiffror är någorlunda konstanta över tid. Sammantaget har Stockholm Mälardalen en bit kvar att nå den höga internationella tillgängligheten som Arlanda, Stockholm Skavsta Airport samt Bromma hade innan pandemin.

När Ostlänken tas i drift 2035 (alltså inte 2045 som det kan uppfattas i rapporten), skapas förutsättningar för förbättrad regional tillgänglighet mellan Stockholm Skavsta Airport och Arlanda flygplats. Restiden mellan Nyköping och Arlanda beräknas då bli cirka 65 minuter.

Den pågående utbyggnaden av en järnvägsstation vid Skavsta i anslutning till Ostlänken innebär att flygplatsen inom kort blir en viktig multimodal nod i södra Stockholm-Mälardalen. Inom en radie på 10 mil bor cirka tre miljoner människor. Sammantaget anser kommunen att Stockholm Skavsta Airport kan utvecklas till ett attraktivt komplement till Arlanda och bidra till hela regionens internationella tillgänglighet.

Ett alltför snävt fokus på norra Stockholm riskerar att exkludera stora delar av befolkningen söder om huvudstaden, vilket kan leda till att resenärer väljer andra flygplatser än Arlanda och Stockholm Skavsta Airport. Det är därför viktigt att transportsystemet, inte minst flygtransporter, i Stockholm-Mälardalen analyseras ur ett bredare och mer integrerat systemtänk med helhetsperspektiv.

Ur ett totalförsvarsperspektiv och med hänsyn till hållbarhet bör även Stockholm Skavsta Airports roll tydligare belysas i utredningen. Flygplatsen fungerar i dag som alternativflygplats för många flygbolag och bidrar därmed till ökad robusthet i transportsystemet. Två fullt fungerande flygplatser i regionen skapar redundans, vilket minskar behovet av extra bränsle om omdirigering krävs. Skavsta är öppen dygnet runt, året om, och kan ta emot samtliga flygplanstyper med full passagerarservice. Flygplatsen har tillstånd för 6 miljoner passagerare årligen vilket skapar goda möjligheter att axla ökade behov i ett flygplatssystem i Stockholm Mälardalen.

Vad gäller finansieringen av insatserna för Arlanda, vill kommunen betona vikten av att dessa satsningar inte sker på bekostnad av andra angelägna infrastrukturåtgärder. I enlighet med fyrstegsprincipen bör befintlig infrastruktur, såsom Stockholm Skavsta Airport, utnyttjas på ett effektivt sätt innan nya kapacitetshöjande åtgärder genomförs.

Avslutningsvis vill kommunen understryka vikten av kompetensförsörjning inom transportsektorn. I detta avseende vill vi lyfta de utbildningsinsatser som görs i Nyköping och vid Skavsta, bland annat inom ramen för motorbranschcollage, utbildningar till flygtekniker samt kvalificerad signaltekniker för järnvägen.

Nyköpings kommun ser fram emot att fortsatt bidra till utvecklingen av ett hållbart, robust och sammanhängande transportsystem i Stockholm-Mälardalen.

Urban Granström

Kommunstyrelsens ordförande